

Pedagogisch beleidsplan

KINDEROPVANG De Petteflet

Jeannet Riemersma

Herestraat 36

9851AC Burum

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Visie	4
1. Opvoedingsdoelen	5
Waarborgen van emotionele veiligheid	
Ontwikkeling van persoonlijke competentie	
Ontwikkeling van sociale competentie	
Overdracht van waarden en normen	
2. Werkwijze	13
Groepssamenstelling	
Dagindeling	
Voeding	
Slapen	
Ziekte	
Specifieke activiteiten	
Activiteiten buiten de groepsruimte	
3. Contact met ouders	20
Intake/plaatsing	
Wenbeleid	
Evaluaties	
Contactmomenten	
Oudercommissie	
4. Kwaliteit en organisatie	22
Opleiding	
Personeel, vervanging en ondersteuning	
De pedagogisch beleidsmedewerker/coach	
Meldcode	
Ontwikkelingssignalering	
VE	
Tweetalig beleid	
Privacy	
Verzekeringen	

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang "De Petteflet". Met behulp van dit pedagogisch beleidsplan willen wij medewerkers, ouders en andere betrokkenen inzicht geven in onze werkwijze. Wij verwachten dat we met deze openheid de lezers stimuleren nauw betrokken te blijven met ons werk en dat wij ervoor zorgdragen dat de ouders het kind met een gerust hart op onze kinderopvang kan laten opvangen.

Wij hopen dat ieders betrokkenheid ertoe leidt dat zorgen over onze dienstverlening en opvangkwaliteit ons snel bereiken, zodat wij met elkaar in staat zijn waar nodig verbeteringen aan te brengen. We laten hiermee zien dat ons werk steeds in verandering is. De in dit plan opgenomen visie, normen en werkwijze worden intern regelmatig besproken met alle betrokkenen. Dit plan is dan ook niet meer dan een momentopname. Een hulpmiddel dat vernieuwd wordt zodra de behoefte aan een actueler beleid zich voordoet. Het pedagogisch beleidsplan wordt minimaal 1 keer per jaar geëvalueerd.

Naar aanleiding van de wijzigingen, die per 1 januari 2018 ingegaan zijn, in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) is dit pedagogisch beleidsplan herschreven. Het nieuwe beleid bestaat uit 4 pijlers:

1. De ontwikkeling van het kind staat centraal
2. Veiligheid en gezondheid
3. Stabiliteit en meer ruimte voor pedagogisch maatwerk
4. Kinderopvang is een vak

De eerste pijler wordt toegelicht in hoofdstuk 2 en 4. Voor de tweede pijler verwijzen we naar het beleidsplan veiligheid en gezondheid. De derde pijler wordt toegelicht in hoofdstuk 3 van dit pedagogisch plan en de vierde pijler komt aan de orde in het opleidingsplan van de Petteflet.

Tijdens het bouwen van de nieuwe locatie, gestart in 2019, even verderop in de straat, ontstond langzamerhand het verlangen om een compleet aanbod te bieden aan de ouders van Burum en omstreken. We zijn verheugd dat we per 17 augustus 2020 naast de vertrouwde kinderopvang en buitenschoolse opvang ook peuteropvang aanbieden. We noemen deze opvang: peuter speelgroep De Stampertjes.

Coöperatie Thuishuis

Kinderopvang De Petteflet is aangesloten bij Coöperatie Thuishuis. Dit is een vereniging van kinderopvangondernemers met kleinschalige kinderopvang in Noord – Nederland. De Coöperatie staat voor kwaliteit, kennis delen en samen ondernemen. Samen met ervaren adviseurs wordt de kwaliteit van de kinderopvang geborgd en worden aangesloten kinderopvangondernemers ondersteund door middel van bezoeken, coaching, scholing, een "helpdesk", contactdagen etc.

Visie

Een aantal kernwoorden die onze visie op opvang uitdrukken zijn: kleinschaligheid – huiselijkheid – veiligheid – goed ouder contact – het belang van vrij spelen.

Een kind leert de wereld kennen en ontdekken door middel van spel, daarom vinden wij het belangrijk dat er voldoende tijd en aandacht is voor het vrije spelen.

De Petteflet is een plek waar een gezellige, huiselijke sfeer hangt. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich hier thuis voelen in de breedste zin van het woord. De leidsters hebben allen een groot hart voor kinderen en benaderen de kinderen met een open en liefdevolle houding. De eigenaar staat zelf op de groep; de lijnen zijn daardoor kort en de werksfeer is op basis van gelijkwaardigheid. Dat stralen we ook uit naar de kinderen; wij zijn niet hun meerdere maar hun begeleiders. Het plattelandskarakter van de opvang wordt gekenmerkt door eenvoud en no-nonsens. De kleinschaligheid maakt ons tot een flexibele en vertrouwde plek voor alle kinderen uit Burum en de omliggende dorpen.

Ieder kind is uniek en waardevol en verdient een warme en liefdevolle omgeving om zich veilig te kunnen voelen. In die omgeving kan het zich dan in een eigen tempo ontwikkelen. Als er nieuwe kinderen op de opvang komen doen wij er alles aan om ze zich snel thuis te laten voelen zodat ze zelf activiteiten gaan ondernemen en nieuwe dingen leren.

Een kinderopvang kan nooit de thuissituatie vervangen maar we zijn wel graag een aanvulling; het is belangrijk voor een kind dat het leven thuis en in de opvang bij elkaar aansluit. We proberen zoveel mogelijk de kinderen een thuisgevoel te geven. We wisselen veel informatie met de ouders zodat we de twee leefwerelden van de kinderen met elkaar in verbinding kunnen brengen. Bij het halen en brengen van de kinderen is er altijd ruimte om even bij te praten. Natuurlijk is er de mogelijkheid om een afspraak te maken; als er een zorg is over de ontwikkeling van een kind, spreken we die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd kunnen ouders zorgen delen met ons. Samen zullen we kijken wat we kunnen doen om het kind verder te helpen.

Net als thuis is de ene dag de andere niet; niet elke dag bij De Petteflet hoeft precies hetzelfde te verlopen. We werken met een dagindeling maar we spelen ook met de tijd want als we het gezellig hebben en nog niet helemaal klaar zijn met ons knutselwerkje dan eten we ons broodje gewoon wat later.

1. Opvoedingsdoelen

In Kinderopvang "De Petteflet" wordt gewerkt volgens de vier opvoedingsdoelen van professor Riksen-Walraven. Deze doelen worden door de overheid gehanteerd om op deze manier te komen tot verantwoorde kinderopvang. Het gaat om de doelen: het waarborgen van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties, het ontwikkelen van sociale competenties en de overdracht van normen en waarden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze deze doelen toegepast worden in Kinderopvang De Petteflet. Bij het werken met de vier opvoedingsdoelen zal er altijd aandacht zijn voor de verschillende ontwikkelingsfasen waarin een kind zich bevindt. In Kinderopvang "De Petteflet" geldt dit voor baby's, dreumesen, peuters, kleuters en schoolgaande kinderen. Door hier rekening mee te houden in de omgang met een kind en ons handelen hierop aan te passen, kunnen we ieder kind gaandeweg zijn of haar ontwikkeling de meest geschikte aandacht, ondersteuning en stimulering geven. Zo bieden we ieder kind de kans zich op zijn eigen unieke manier te ontwikkelen tot een steeds zelfstandiger mens, ter voorbereiding op een steeds complexer wordende maatschappij.

Waarborgen van emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling. Kinderen willen de wereld om zich heen graag verkennen en ontdekken en daarin hebben zij een grote behoefte aan veiligheid en geborgenheid.

Als kinderen zich veilig en geborgen voelen kan hun zelfvertrouwen groeien en kunnen ze zich ontwikkelen. Op De Petteflet werken we met vaste leidsters op vaste dagen waardoor kinderen weten wie er die dag op hen past. Vaste rituelen/liedjes bij de activiteiten van de dag geven kinderen een vertrouwd gevoel, want dan is het voorspelbaar wat er gaat gebeuren. Voor baby's geldt, dat we hun eigen ritme volgen in verzorging, voeding, spelen en slapen. We zorgen hierbij voor veel individuele aandacht voor de baby en samen met de herkenbare volgorde van de verzorgingsmomenten, die voorspelbaarheid en herkenning bieden, ontstaat er een gevoel van vertrouwen en veiligheid bij de baby's.

Ook BSO-kinderen ervaren structuur en veiligheid door vaste, herkenbare momenten. Wanneer de kinderen uit school komen gaan ze eerst, als het weer het toelaat, naar buiten om even te spelen. De leidster heeft zo tijd om het fruit klaar te maken. Daarna gaan ze gezamenlijk met elkaar aan tafel. Er is ruimte voor ieder kind om zijn of haar verhaal te doen over hoe de schooldag was. Omdat we de kinderen goed kennen weten we of een kind niet helemaal lekker in zijn vel zit. Als er iets bijzonders gebeurd is, geven we het kind extra aandacht.

De leidster kent het kind, de ouders en eventuele broertjes en zusjes en kan daardoor een goede voorstelling maken bij de verhalen die een kind vertelt. De leidster kent het ritme en de gewoontes van het kind en zal het snel opvallen als het kind zich anders gedraagt dan anders en hierop inspelen door bv. met het kind te praten, te spelen of het te troosten. Het kind weet zich hierdoor gezien en kan erop vertrouwen dat de leidster goed voor hem/haar zorgt en ze zal ingrijpen als het nodig is. Deze basis van vertrouwen en voorspelbaarheid geeft het kind ruimte om zich te ontwikkelen, nieuwe dingen te proberen, initiatieven te nemen en relaties aan te gaan met andere kinderen. De leidster stimuleert hierin en helpt waar nodig en bevestigt het kind als het goed gaat.

In Kinderopvang De Petteflet zijn er vaak bekende kinderen op vaste dagdelen. Kinderen kennen elkaar hierdoor meestal goed en dit zorgt voor een sfeer van vertrouwen.

De ruimtes zijn kindvriendelijk en overzichtelijk ingedeeld, met vaste speelhoeken. Alles heeft een vaste plek zodat de kinderen weten waar alles ligt. De ruimte wordt dan ook niet geregeld anders ingericht, er wordt hooguit eens afgewisseld met bepaald speelmateriaal. Door de ruimte niet te vaak te veranderen, zorgen we voor voorspelbaarheid en zo ook voor rust. Wanneer een kind weet waar alles ligt, heeft het vertrouwen en een veilig gevoel, waardoor het op onderzoek uit durft te gaan.

Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Deze term duidt op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Exploratie en spel zijn bij jonge kinderen de belangrijkste middelen om te leren en greep te krijgen op hun omgeving. Ieder kind ontwikkelt zich daarbij op zijn eigen wijze, in zijn eigen tempo en naar eigen behoefte.

Baby's uiten zich door te huilen, te lachen, te kraaien of te kirren. Dit is een vorm van contact maken en de leidsters kunnen deze emoties stimuleren door in te gaan op dit contact in de vorm van terug praten en teruglachen.

Dreumesen uiten zich naast huilen en lachen ook door middel van beginnend taalgebruik. De leidsters stimuleren de ontwikkeling van de taal door veel met ze te praten, voor te lezen en alles te benoemen.

De peuters ontwikkelen steeds meer hun eigen zelfstandigheid, ontdekken het woordje 'nee' (koppigheidsfase). Dit is ook een fase waarin de fantasie zich sterkt ontwikkelt waardoor angsten kunnen ontstaan voor draken, krokodillen en andere denkbeeldige figuren. Het kind wordt door de leidsters bij die peuterangsten begeleid en serieus genomen.

Bij de stimulering van de emotionele ontwikkeling worden verschillende speelmaterialen gebruikt, zoals; boekjes, muziek, poppen en knuffels, materiaal voor het "doen alsof" spel etc.

Omdat de vaste leidsters alle kinderen goed kennen, weten we waar ieder kind aan toe is in de ontwikkeling en kennen we de interesses. Op deze manier kunnen we elk kind passend uitdagen door materialen aan te bieden die nét iets moeilijker zijn, dan wat het kind zelfstandig al kan. Zo kan een kind misschien al een puzzel van 12 stukjes en bieden we op een gegeven moment een puzzel van 16 stukjes aan; door het eerst samen te doen, leert het kind de wijze van aanpak en een keer daarna kan het kind het misschien al zelf en heeft het iets nieuws geleerd!

Op De Petteflet zijn de beide binnenruimtes en de tuin kindvriendelijk en overzichtelijk ingericht. Speelgoed ligt voor de kinderen in het zicht zodat zij zelf kunnen kiezen waar ze mee spelen. De Petteflet biedt de kinderen de ruimte om zelf op ontdekking te gaan. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en daardoor ook leergierig. Door het spelen leren kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Klauteren, klimmen en springen zijn zulke activiteiten. Kinderen geven niet gauw op en als ze iets nieuws hebben geleerd dan zijn ze blij en trots. Daarnaast worden er aan de hand van wat er in het leven van de kinderen gebeurt gezamenlijke activiteiten georganiseerd. Natuurlijk zijn de jaargetijden, verjaardagen en Pasen, Kerst en Sinterklaas onderwerpen. Daarnaast bijvoorbeeld ook

als er bij één van de kinderen thuis een broertje of zusje wordt geboren of als opa of oma ziek is. Daar wordt dan groepsgewijs aandacht aan besteed.

De ruimtes zijn specifiek ingericht voor de verschillende leeftijdsgroepen van 0-13 jaar. We hebben materialen die de motorische, sociale, verstandelijke, creatieve en taalontwikkeling stimuleren:

Inrichting en materiaal kinderen van 0-4 jaar

Voor de kinderen van 0-4 jaar zijn er in de ruimtes diverse speelhoeken

- **Baby ruimte**
Voor de baby's hebben we twee hoge boxen. In elke box hangt een activiteitenbord waar ze mee kunnen spelen. Verder ligt er in de box zacht speelmateriaal zoals rammelaars, zachte blokken, zachte bal etc. om (met o.a. horen, zien, voelen, proeven) zintuigen te stimuleren. Ook hebben we een ruime grond box met een grote zachte mat zodat de kinderen zacht kunnen (buik)liggen en leren omrollen (ter ondersteuning van de grove motoriek) en bij een eventuele valpartij minder kans op letsel. In de grond box hebben we een spiegel en lekkere knuffels en een kussen. In de vensterbanken staan andere ontwikkelingsmaterialen zoals ringtoren, stapel bekertjes, schudkokers, vormenstoof en een mandje met bad- en stoffen boekjes. Verder is er een looptaxi en een babyswing aanwezig.
- **Themahoek**
In de themahoek zijn allerlei materialen te vinden die bij het thema horen. De thema's wisselen om de zoveel weken. De thematafel verandert mee. Bij ieder thema wordt vanuit de methodiek suggesties gedaan voor het inrichten van de ruimte. De themahoek sluit dus aan bij het thema van dat moment. In de kring wordt het vaste dagschema besproken door middel van pictogrammen.
- **Leeshoek**
Dit is een gezellige plek met een bank waarop kinderen alleen of samen met de leidster boeken kunnen bekijken, wat de taalontwikkeling stimuleert. De inrichting van het boekenrekje wijzigt al naar gelang het thema.
- **Huishoek**
In de huishoek staan allerlei materialen die rollenspellen bevorderen (en daarmee de fantasie, sociale- en taalontwikkeling), zoals een keukentje met toebehoren en poppen. Naast speelgoed zijn hier ook echte spullen waar de kinderen mee kunnen spelen, zoals lege verpakkingen, pannen, telefoons, etc.
- **Bouwhoek**
In de bouwhoek staan verschillende constructiematerialen, zoals duplo, blokken en andere materialen om te leren stapelen en bouwen, ter bevordering van de fijne motoriek en fantasie. Hier wordt geoefend met tegenstellingen (groot – klein, hoog – laag) vormen, kleuren en cijfers.
- **Flexibele hoek**
De eettafel wordt ook gebruikt als werkplek waar de kinderen puzzels en spelletjes kunnen doen of kunnen knutselen en handwerken, wat de fijne motoriek, creativiteit en fantasie stimuleert.

Inrichting en materiaal BSO-kinderen

Ook op de BSO kunnen de kinderen in verschillende hoeken spelen, die worden gemarkeerd door een afbeelding en een beschrijving zowel in het Nederlands als het Fries, vanwege ons tweetalig beleid:

- In de leeshoek is een BSO-bieb aanwezig daarin vinden de kinderen boeken die passen bij hun leeftijd en variërend in onderwerp van een atlas tot moppen boek en van stripboek tot leesboek, dit ter bevordering van hun taalontwikkeling. Ook

mogen de jonge BSO-kinderen een keuze maken uit de boeken die ook door de peutergroep gebruikt worden. Er is regelmatig een wisseling in het boekenaanbod ook omdat we lid zijn van de bieb.

- Rond de hoge tafel wordt niet alleen gegeten en gedronken maar kunnen de kinderen met allerlei creatieve materialen aan de slag, van strijkkralen tot klei van tekenen tot knutselen met "waardeloos" materiaal: alles is ok. Het stimuleert de fijne motoriek en fantasie van de kinderen.
- In de 2 BSO kasten kunnen de kinderen speelgoed kiezen die bij hun leeftijd past aanwezig zijn puzzels, bordspellen, kaarten, kwartet, behendigheidsspellen, denkspellen. Maar laten we vooral de duplo, lego, clickets en ander constructiemateriaal niet vergeten. Het ondersteunt de verstandelijke- en fijn motorische ontwikkeling, naast de sociaal-emotionele component die gezelschapsspellen met zich meebrengen.
- In de huishoek kunnen ze aan de slag met rollenspel, er zijn poppen, keuken, wasmachine en verkleedkleding aanwezig, ter stimulering van de fantasie, sociale- en taalontwikkeling.
- Op de thema tafel van de peutergroep kunnen de kinderen zien waar de peutergroep aan werkt en vaak geeft dit voor hen ook inspiratie om hieraan mee te doen.

Het speelgoed staat overzichtelijk in de ruimte. De leeromgeving en het materiaal zijn voorzien van labels in de vorm van korte woordjes en/of foto's of pictogrammen. De materialen liggen op toegankelijke plekken. Zo kunnen kinderen zonder hulp van volwassenen materialen vinden, pakken en weer opruimen.

De tuin is zo ingericht dat er voor iedere leeftijdsgroep uitdagende en passende speelmogelijkheden zijn. Er staat voor de jongere kinderen een speelhuis, een glijbaan, een zandbak en andere vaste speelobjecten. Met name de grove motoriek wordt hier ondersteund. In de zomer wordt er veel gespeeld met water en zand in de waterbak, wat fantasie en creativiteit stimuleert.

De BSO-kinderen mogen buiten spelen op het grote speeltoestel en vaak merken we dat daar al de nodige avonturen beginnen: zo kunnen we op zee zitten op een echt piratenschip of blussen we een brand als we snel via de brandweer paal naar beneden glijden. Ook is de zandbak nog steeds populair net als de buiten keuken waar de nodige ijsjes en taarten gebakken en verkocht worden. Via ons rijdend materiaal (grote fietsen, twee grote steppen) hebben de kinderen uitdaging om verkeerssituaties na te spelen, wat met name de ontwikkeling van de grove motoriek stimuleert; verder hebben we hiervoor stelten, zaklopen, springtouw, badminton, voetballen, evenwichtsbalk en evenwicht-speelmateriaal.

In de witte kast vinden de kinderen nog buitenspeelgoed van grondspellen tot stoepkrijt tot springtouw. En voor de zomer een waterloop, en ander waterzwenk materiaal.

In De Petteflet zijn op verschillende dagen bekende leeftijdsgenootjes aanwezig en hierdoor leren de kinderen elkaar goed kennen en weten ze van elkaar wat ze wel of niet leuk vinden. Juist omdat ze dit van elkaar weten, gaan ze in hun spel vaak verder waar ze de vorige keer gebleven waren en hierdoor verhoogt het spelniveau zich. Wanneer ze bijvoorbeeld een treinspoor hebben gemaakt, kunnen ze het de volgende keer uitbreiden met huizen en bruggen bijvoorbeeld. Kinderen leren in spel ook door elkaar te imiteren. Dit geldt ook op het gebied van zelfstandigheid, zoals zelf eten, jas aandoen en zindelijkheid.

Vrij spel

Kinderen hebben op het KDV en BSO veel ruimte voor vrij spelen.

Wij bieden geen vast activiteitenprogramma voor de BSO-kinderen. Het is in de vrije tijd van de kinderen en ze bepalen zelf hun interesse; waar nodig sturen we de

kinderen bij en geven we een voorbeeld om te doen. Wanneer een kind zich verveelt of wanneer een kind de leidster vraagt of zij ook iets weet om mee te spelen, dan biedt de leidster een activiteit aan. Leidsters bedenken natuurlijk wel activiteiten om met de kinderen te doen, maar de kinderen zijn niet verplicht om hieraan mee te doen. Uitzonderingen worden bijvoorbeeld in vakanties gemaakt en wanneer de kinderen druk zijn, is het voor de kinderen en leidsters prettig dat de kinderen een activiteit wordt aangeboden om zo een lange dag te onderbreken of om zo de rust in de groep te creëren.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich er niet om hoeven te bekommeren dat hun kleren vies kunnen worden, wanneer ze buiten spelen. Rennen, uitglijden tijdens voetballen, in de zandbak spelen, zijn activiteiten waarbij kinderen vies kunnen en mogen worden.

Televisie, computer en tablet gebruik

Op de Petteflet wordt er zeer beperkt televisiegekeken. Wij tonen alleen programma's die geschikt zijn voor kinderen. Voor het gebruik van de tablet zijn speciale afspraken gemaakt met de leidsters. Deze afspraken zijn dat er zo minimaal mogelijk gebruik wordt gemaakt van de tablet.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

De zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind worden gestimuleerd door het zoveel mogelijk zelf opdrachten te laten uitvoeren. Opdrachten passen bij het ontwikkelingsniveau. Leidsters zorgen ervoor dat alleen datgene wordt verwacht waaraan het kind kan voldoen. Belonen van een nieuwe stap draagt bij aan het zelfvertrouwen en stimuleert de zelfstandigheid. Zo vinden kinderen het spannend iets nieuws te ondernemen. Het stimuleren van zelfstandigheid vraagt om een individuele benadering. Naast het belonen van gedrag is het belangrijk een vertrouwenwekkende sfeer te scheppen, waarin kinderen fouten durven maken, boos durven worden en hun gevoelens kunnen uitten.

Het eigen lichaam

Tussen 4-12 jaar verandert het lichaam van het kind. Bovendien beginnen kinderen na te denken over hun relaties met elkaar en over de liefde. Dit onderdeel van hun ontwikkeling kan niet genegeerd worden. Aan de andere kant is het omgaan met het eigen lichaam omringd door veel taboes, zowel onder kinderen, ouders als onder ons eigen personeel. Seksualiteit en het eigen lichaam zijn bespreekbaar op het KDV als de kinderen met vragen of problemen komen. De manier waarop dit aangepakt wordt, is afhankelijk van de leeftijd van de betrokken kinderen. Het personeel moet open zijn om in te gaan op vragen en opmerkingen van kinderen, maar gaat niet verder dan waar zij zichzelf gemakkelijk bij voelen. Bovendien letten zij op de kinderen die meeluisteren naar het gesprek. Zijn zij er ook aan toe om het gesprek te horen? De verantwoordelijkheid voor seksuele voorlichting blijft bij de ouders. Leidsters gaan kort in op vragen die gesteld zijn. Zij raden kinderen aan met hun ouders te praten. Kinderen vinden het soms interessant om te experimenteren met hun eigen lichaam. Meestal is dit een onschuldige bezigheid. Het is wel belangrijk dat de kinderen elkaar niet dwingen. Daarnaast mogen zij elkaar geen pijn doen. Schaamte groeit naarmate het kind ouder wordt en het eigen zelfbewustzijn en het lichaam zich ontwikkelen. Kinderen hebben behoefte aan privacy die gerespecteerd wordt door leidsters en andere kinderen.

Tweetaligheid

We vinden het bij De Petteflet belangrijk dat ook de taalvaardigheid wordt gestimuleerd. Taal is een belangrijk middel om de wereld te begrijpen. De Petteflet ligt in Friesland; er zijn er kinderen op de groep die thuis Nederlands spreken maar ook

kinderen die thuis Fries spreken. De Petteflet hanteert een tweetalig beleid en wordt hierin ondersteund door het SFBO (Sintrum Frysktalige Berne-opfang).

Ontwikkeling van sociale competentie

Dit begrip omvat sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld zich in een ander kunnen verplaatsen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Een kind in een groep heeft te maken met andere kinderen en dat betekent dat ze leren rekening houden met elkaar en gaan ontdekken dat "samen dingen doen" leuk is. Deze interactie met leeftijdgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen, biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competentie. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving.

In de groep kan het kind relaties opbouwen en onderhouden met andere kinderen. Het kind leert omgaan met anderen en ziet wat zijn gedrag voor invloed heeft op hen. Het kind leert om te gaan met zijn eigen boosheid, verdriet en blijdschap, maar ook met de emoties van anderen. Het kind doet ook sociale vaardigheden op door bijvoorbeeld te helpen met opruimen, het delen van speelgoed, het samen eten, leren wachten en het samen vieren van een feestje.

De kleinschaligheid van De Petteflet betekent dat kinderen steeds dezelfde vriendjes of vriendinnetjes tegenkomen. Dit geeft een vertrouwd gevoel. Door de verticale samenstelling van de groep kan een kind met kinderen van diverse leeftijden spelen.

Aan sommige kinderen kan een kind zich een beetje optrekken, anderzijds leert het zich beheersen in contact met jongere kinderen. De grote kinderen houden rekening met de kleintjes en de kleintjes leren van de groten en soms is dat ook omgekeerd. De kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht.

Conflicten

Kinderen hebben veel aan elkaar, maar zij kunnen elkaar ook onderdrukken. Zij worden gestimuleerd op een respectvolle manier met elkaar om te gaan en duidelijk te maken wat zij wel en niet willen. Regel in de groep is dat kinderen elkaar geen pijn mogen doen. Alle kinderen - ook vrienden - krijgen weleens ruzie. In eerste instantie laten leidsters de kinderen ruzies zelf oplossen. Kinderen in conflict met elkaar leren voor zichzelf op te komen en te onderhandelen. Bij conflicten kan de leidster ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Zij kan de kinderen leiden in het zoeken naar een oplossing, als ze er zelf niet uitkomen of één het onderspit dreigt te delven. Schoppen of slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht. Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij wel en niet willen. Leidsters kunnen kinderen hierin begeleiden. Leidsters kunnen niet verwachten dat kinderen altijd 'verstandig' met elkaar omgaan. Ruzies horen erbij. Door tegen elkaar te kunnen zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af. Leidsters stimuleren dit. Soms zal het echter nodig zijn om af te koelen voordat het kind kan zeggen wat er aan de hand is. Een leidster dwingt een kind niet om te praten. Als het niet wil, kan de leidster er later op terugkomen.

Vriendschappen

Sommige BSO-kinderen kennen elkaar van school. Anderen ontwikkelen vriendschappen op de Petteflet. Leidsters geven kinderen de ruimte om elkaar uit en op te zoeken. Echte vriendschappen worden bevorderd. Kinderen worden niet gedwongen apart te spelen of

juist met anderen te spelen als zij dat zelf niet willen. De leidsters stimuleert de kinderen wel om met elkaar spelen en niet iemand buiten sluiten. Maar bij vriendschap moet er sprake zijn van gelijkheid. Een kind moet niet de ander onderdrukken. Is dit het geval, dan kan het goed zijn dat aparte activiteiten worden aangeboden, zodat er niet alleen fysieke maar ook geestelijke ruimte ontstaat tussen de kinderen.

We zorgen ervoor, dat er naast het spelen in de speelhoeken in kleinere groepjes, ook activiteiten met de hele groep worden ondernomen. De ruimtes bieden goede mogelijkheden voor samen eten aan tafel, dansen op muziek of samen liedjes zingen. De baby's worden hier ook zoveel mogelijk bij betrokken, door ze op schoot te nemen of in een stoelverkleiner aan tafel een plekje te geven. Op deze manier maken ze echt deel uit van hun groep. Voor de BSO-kinderen geldt, dat ze na school eerst een gezamenlijk tafelmoment hebben, waardoor de kinderen de kans krijgen te vertellen hoe hun dag op school was en of er nog bijzondere gebeurtenissen waren.

Overdracht van waarden en normen

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur', eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. De groepssetting biedt daarom in aanvulling op de socialisatie in het gezin, heel eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht

De leidsters van De Petteflet zijn zich zeer bewust van hun voorbeeldfunctie. Kinderen leren door het gedrag van volwassenen te kopiëren. Er wordt niet geschreeuwd, gevloekt of geroepen naar de kinderen en ook de leidsters onderling praten altijd op gewone toon. Kinderen leren dan dat je door rustig te vertellen wat je (niet) wilt, meer bereikt dan met gillen. Er wordt vriendelijk en met respect over en met elkaar gesproken. Samen spelen en samen dingen oplossen wordt gestimuleerd; uitgangspunten zijn hierbij respect voor elkaar maar ook leren opkomen voor jezelf.

Er zijn een aantal vaste regels. Onder andere zeggen we netjes gedag bij komen en gaan en 'dankjewel' of 'alsjeblieft' als dat aan de orde is. Speelgoed waar je niet meer mee speelt ruim je op en aan tafel wachten we op elkaar en praten we niet met volle mond. Uitgangspunt bij deze leefregels is dat ieder kind gezien wordt en meetelt.

Gewenst gedrag wordt gestimuleerd en geprezen. Ongewenst gedrag wordt gecorrigeerd; niet door kritiek op het kind maar uitsluitend op het gedrag van het kind en ook altijd met een duidelijke boodschap wat er wél verwacht wordt.

De Petteflet is een prachtig oefenterrein, waar je fouten mag maken en leert om hulp te vragen als voorbereiding op de 'grote mensenwereld'.

Corrigeren en belonen

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Een leidster maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. De leidster vraagt zich af of zij te veel verwacht van het kind. Probeert het kind wellicht op een negatieve manier aandacht te krijgen? Vaak werkt het negeren van negatief gedrag gekoppeld aan het belonen van positief gedrag het beste. Belonen gebeurt door complimenten te geven. Belonen heeft minder effect als er veel tijd is verstreken tussen de daad en de beloning. Als gedrag wordt gecorrigeerd praten wij over straf. Gedrag wordt alleen gestraft op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past: de straf heeft altijd een duidelijk verband met datgene wat gebeurd is. Deze

vindt snel na de 'overtreding' plaats zodat er een verband bestaat tussen de daad en de straf en de duur van de straf past binnen de tijdsbeleving van het kind. Bovendien ondermijnt de straf niet het zelfvertrouwen: de leidster 'straft' het gedrag. Het kind wordt niet afgekeurd want wat de leidster zegt bij het 'straffen' heeft een effect op het oordeel dat een kind van zichzelf heeft. Het wordt niet gekleineerd ('Je lijkt wel een baby'). De leidster laat blijken dat zij het kind, ondanks zijn gedrag, nog lief blijft vinden.

De leidster is consequent. Indien zij een kind waarschuwt, zorgt zij ervoor dat als het gedrag niet verandert de 'straf' wordt uitgevoerd. Dit betekent dat de aangekondigde straf uitvoerbaar moet zijn en geen loze dreiging is. Soms zijn twee kinderen verwikkeld in een strijd. De leidster let erop niet te snel een conclusie te trekken over de toedracht. Zij laat de kinderen eerst uitleggen wat er aan de hand is voordat zij besluit wie gecorrigeerd wordt en hoe het wordt uitgevoerd. In principe gaat de leidster naar het kind zodat zij niet hoeft te schreeuwen. Door lichaamstaal (streng kijken) kan het kind begrijpen dat het gecorrigeerd wordt zonder dat de stem wordt verheven. Na afloop van de 'straf' praat de leidster met het kind. Begrijpt het wat er is gebeurd? Begrijpt het dat de leidster niet (meer) boos is? Wat houdt de 'straf' in? Het kind kan streng worden toegesproken, het kind kan kort apart worden gezet. Het kan zijn dat het kind tijdelijk niet met bepaald speelgoed of bepaalde kinderen mag spelen. Wanneer het kind gedrag vertoont dat vaak gecorrigeerd wordt, kaarten de leidsters dit aan bij de ouders en de hoofdleidster.

Als vaste leidsters betrekken we ook de baby's in het contact met de andere kinderen in de groep. Door samen met de baby te kijken naar het spel van de oudere (BSO) kinderen en te benoemen wat er allemaal gebeurt, horen ze echt bij de groep. Wanneer we de baby's verschonen, houden we contact door te benoemen wat we allemaal doen.

In het kader van cultuuroverdracht besteden wij natuurlijk aandacht aan de feesten, zoals Sinterklaas, Kerst, Pasen. De leidsters maken samen met de kinderen de groepsruimte gezellig door het in het betreffende thema aan te kleden. Het vieren van verjaardagen en afscheidsfeesten is een bijzondere gebeurtenis voor de kinderen. Als kinderen hun verjaardag (of afscheid) vieren staan zij wat meer in het middelpunt van de belangstelling. Voor het kind is het belangrijk dat hier aandacht aan wordt geschonken in het kader van de sociale ontwikkeling. Omdat een feestritueel vaste onderdelen heeft is dit voor ieder kind een vertrouwd gebeuren. Het is vooraf duidelijk wat er komen gaat. Een liedje zingen, een traktatie horen bij een verjaardag. Ouders kunnen (op eigen risico) een fototoestel aan de leidsters geven zodat zij het feestje kan vastleggen. Wanneer papa, mama, opa, oma of een ander belangrijk persoon jarig is, is het mogelijk om het kind hiervoor iets te laten maken, mits de ouders dit tijdig melden bij de groepsleiding.

2. Werkwijze

Groepssamenstelling

Kinderopvang De Petteflet biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar. Er wordt tijdens de opvang gebruik gemaakt van twee groepsruimtes:

1) Groepsruimte 1 (gecombineerde groep op vaste momenten):

- Een KDV-groep is een voor maximaal 16 kinderen
- Deze groep vormt de stamgroep voor kinderen van 0-4 jaar

2) Groepsruimte 2:

- Een BSO-groep voor maximaal 22 kinderen
 - Deze groep vormt de basisgroep voor kinderen van 4-13 jaar
 - Deze groepsruimte wordt ook gebruikt door de (VE) peutergroep "De Stampertjes" (2-4 jaar) van maximaal 16 kinderen, op momenten dat de BSO-kinderen op school zijn.
- van 7:00 tot 8:15 uur wordt groepsruimte 2 gebruikt voor VSO (voorschoolse opvang)
 - Op twee vaste momenten in de week worden de groepen KDV en BSO tot 1 groep samengevoegd in een groep van maximaal 16 kinderen: op maandagmiddag van 17.30 – 18.00 uur en op vrijdagen. Immers, met elkaar kunnen spelen in dezelfde groepsruimte is veel leuker en uitdagender.
 - Incidenteel, tijdens de aanwezigheid van kinderen met flexibele opvang, wordt de gang als extra BSO-speelruimte gebruikt. Hierbij zijn duidelijke afspraken gemaakt zodat op die momenten de functie van de gang daadwerkelijk als speelruimte geldt (i.p.v. verkeersruimte). We zorgen er hierbij voor dat voor iedereen duidelijk is, welke deuren op die momenten wel en niet gebruikt worden, ook rekening houdend met vluchtwegen. Hierbij geldt dan, dat ter hoogte van de mat een treklint hangt. De ouders van de BSO kunnen dan door de 1e groepsdeur naar binnen, de zijdeur (die nu ook gebruikt wordt) blijft de vluchtweg voor de BSO. De 2e groepsdeur kan gebruikt worden om via de ruimte naar de toiletten te komen. De deur naar de kdv gang moet tijdens gebruik op slot zodat het geen looproute wordt. De kdv ouders lopen via het plein om hun kind op te halen. In de kdv ruimte zijn 2 deuren naar buiten die als vluchtweg kunnen fungeren.

Kinderopvang De Petteflet zorgt ervoor, dat voor alle kinderen en ouders duidelijk is tot welke stam- of basisgroep een kind behoort. In de agenda wordt dit voor ieder kind ook aangegeven. De samenstelling van de groepen wisselt soms, de leeftijden en het aantal kinderen kunnen per dagdeel variëren. Doordat er met vaste leidsters wordt gewerkt is er altijd sprake van een vertrouwd gezicht. In de groepen zal steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de beroepskracht kind ratio. Met behulp van 1ratio.nl wordt steeds bekeken, of het aantal kinderen met bijbehorende leeftijden door 1 of meer leidsters opgevangen kan worden.

Vaste gezichten criterium

Voor kinderen tot 1 jaar wordt voldaan aan het "vaste gezichten criterium", door er altijd voor te zorgen dat 1 van de vaste leidsters van het kind aanwezig is. In geval van ziekte, vakantie of verlof van een vast gezicht, waarbij geen ander vast gezicht ter vervanging beschikbaar is, wijken we tijdelijk af van het vaste gezichten criterium en zetten we een andere beroepskracht in. Om zorg te blijven dragen voor de emotionele veiligheid van de kinderen, zal dit een voor de kinderen bekende, vertrouwde kracht zijn; van de groep zelf, van de aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht.

Opvang buiten de vaste groep

Kinderen hebben in de kinderopvang een vaste stam- of basisgroep. Dit betekent dat een vaste groep kinderen in een passend ingerichte, vaste groepsruimte wordt opgevangen. Bij Kinderopvang De Petteflet kan het voorkomen dat een kind in de andere dan de eigen groep wordt opgevangen, zoals eerder al is aangegeven. Dit wordt altijd vooraf met de ouders besproken. Het belang van een stabiele omgeving voor de emotionele veiligheid en het welzijn van het kind staat altijd voorop. Er zal in het dagritme van het kind niets veranderen en de speelmaterialen zijn natuurlijk op de doelgroep afgestemd. Kinderopvang De Petteflet organiseert alleen opvang op de andere groep als de ouder daarvoor schriftelijke toestemming heeft gegeven.

Extra dagdelen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract: steeds zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn waarbij de beroepskracht-kind-ratio zal worden geraadpleegd. Het rooster van aanwezige kinderen en leiding wordt per dag nauwkeurig bijgehouden zodat dit ook inzichtelijk is. Doordat gewerkt wordt met vaste gezichten op de groep zal ook bij afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwde leidster aanwezig zijn en voor kinderen tot 1 jaar het vaste gezichten criterium gehanteerd worden.

Inzet beroepskrachten

In Kinderopvang De Petteflet zijn in totaal zes beroepskrachten inzetbaar. In de KDV-groep worden maximaal 4 beroepskrachten ingezet, in de peutergroep 2 en op de BSO-groep maximaal 2 beroepskrachten. De gangbare diensten vinden plaats van 07.00 uur tot 17.30 uur (KDV), van 08.15 – 12.30 uur (peutergroep), van 07.00 – 08.30 uur (VSO) en van 14.15 – 17.30 uur (BSO), waarbij geldt dat de pauzemomenten tussen 12.30 uur en 13.30 uur plaatsvinden. Wij registreren de aanwezigheid van kinderen en personeel op de groep nauwgezet in de agenda.

Drie-uursregeling

In Kinderopvang De Petteflet wordt gebruik gemaakt van de drie uursregeling. Hierbij geldt dat De Petteflet 10 uur of langer aaneengesloten open is op de betreffende dagen. Voor het KDV is dit het geval op reguliere dagen, voor de BSO op marge- en vakantiedagen.

Tijdens vastgestelde momenten, zoals aan het begin en eind van de opvang dag, tussen de middag tijdens pauzemomenten van de beroepskrachten en slaaptijden van kinderen, tijdens haal- en brengmomenten van BSO kinderen (school en dorpsgymnastiek), zal mogelijk afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er nooit minder dan de helft van het aantal benodigde beroepskrachten op de groep is en wanneer er op deze momenten 1 beroepskracht is, zal er ten minste door één andere volwassene ondersteuning geboden worden door aanwezig te zijn op de locatie. We wijken enkel af van de beroepskracht-kind ratio, wanneer de groep én de situatie dit toelaten. We willen immers te allen tijde de pedagogische kwaliteit waarborgen en ieder kind emotionele veiligheid blijven bieden. De aanwezigheid van een bekende kracht, het vaste dagritme met vaste herkenbare rituelen zullen ook tijdens deze momenten aan de orde blijven. Wanneer de groep en/of de situatie het niet toelaten om af te wijken van de beroepskracht-kind ratio, zal ervoor gekozen worden (tijdelijk) af te zien van het toepassen van de regeling, bijvoorbeeld wanneer er kinderen aanwezig zijn die extra zorg of aandacht nodig hebben.

Aan ouders wordt dit actief gecommuniceerd, zodat voor hen inzichtelijk is wanneer de regeling wordt toegepast en hoe de inzet van de leidsters op die momenten geregeld is.

(VE) Peutergroep

In Kinderopvang De Petteflet is een (VE) peutergroep voor kinderen vanaf 2 jaar, op 4 ochtenden in de week (maandag t/m donderdag van 8.15 – 12.30 uur), 40 weken per jaar. De peutergroep bestaat uit maximaal 16 kinderen. In overleg met de ouders worden dagdelen van 4 uur vastgelegd. Peuters die volgens deze regeling komen, verblijven in groepsruimte 2 op momenten dat de BSO-kinderen naar school zijn. Peuters van de gecombineerde groep zonder VE-indicatie zijn op deze momenten ook in deze ruimte aanwezig. Er blijft van kracht dat gehandeld zal worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de BKR. Met behulp van KOV net zal steeds bekeken worden of het aantal kinderen met bijbehorende leeftijden, overeenkomt met het aantal leidsters.

Openingstijden

De openingstijden van De Petteflet zijn zoveel mogelijk afgestemd op de werktijden van de ouders en op de schooltijden van de kinderen die de KDV/BSO bezoeken. Daarom bieden wij de volgende mogelijkheden op basis van tevoren overeengekomen dagdelen:

- KDV: Dit is voor baby's en dreumesen, van 0 tot 2 jaar. Een dag in het kinderdagverblijf bestaat uit twee dagdelen, 's ochtends van 07:00 - 12:30 en 's middags van 12:30 - 17:30 uur.
- Peutergroep: De peuteropvang is voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Van maandag tot en met donderdag van 8.15 tot 12.30 uur. Kinderen komen ten minste op 2 vaste dagen in de week. Het is hiernaast mogelijk om eerder en later gebruik te maken van het KDV.
- BSO: Dagdeel ochtend, voorschoolse opvang (VSO) van 07.00 - 08.30 uur.
Dagdeel middag, naschoolse opvang (NSO) van 14.15 - 17.30 uur.
Hele dag, (incidenteel) roostervrije dagen en schoolvakanties (VAK), van 07.00 - 17.30 uur of per dagdeel van 7.00 - 12.30 en/of van 12.30 - 17.30 uur.

Dagindeling

In Kinderopvang De Petteflet wordt een vaste dagindeling gevolgd om voor de kinderen overzichtelijk te maken, wat we steeds gaan doen.
De dagindeling ziet er als volgt uit:

Dagindeling KDV:

- 07.30 - 09.00 uur: de kinderen worden gebracht, er is ruimte voor vrij spel, een boekje, een puzzel e.d.
- 09.00 uur: samen met de kinderen beginnen op te ruimen, drinken klaarmaken.
- 09.30 uur: theedrinken, fruit eten en een versnapering
- 10.00 uur: kinderen verschonen of laten plassen, kinderen die op bed moeten op bed brengen
- 10.30 uur: geplande of vrije activiteit, binnen- of buitenspelen
- 11.15 uur: met de kinderen opruimen, kinderen uit bed halen, tafeldekken
- 11.30 uur: gezamenlijk eten
- 12.15 uur: opruimen, start verschoonronde en toiletbezoek
- 12.30 uur: kinderen worden gehaald of gebracht, kinderen naar bed brengen, vrij spel of geplande activiteit, binnen- of buitenspelen

14.00 uur:	drinken en een koekje. De kinderen die nog op bed liggen krijgen dit als ze uit bed komen
14.30 uur:	vrij spel of geplande activiteit, binnen- of buitenspelen
15.30 uur:	opruimen en cracker eten
16.15 uur:	verschoonronde
17.30 uur:	vanaf deze tijd kunnen de kinderen worden opgehaald

Dagindeling PEUTERSPEELGROEP:

8:15 - 8.30 uur:	De peuters worden door de ouders/verzorgers gebracht. De ouders/verzorgers krijgen dan gelegenheid om even met hun peuter te spelen en rustig afscheid te nemen.
8.30 - 9.00 uur:	Vrij spelen (buiten of binnen).
9.00 - 9.15 uur:	Luiers verschonen of toiletbezoek en handen wassen.
9.15 - 9.30 uur:	Begroeting peuters in de kring. Tijdens de kring worden de namen van de kinderen genoemd, de kinderen geteld, de dagritme kaarten besproken en worden thema gerichte activiteiten gedaan.
9.30 - 10.15 uur:	Vrij spelen in de diverse hoeken en knutselen.
10.15 - 10.45 uur:	Opruimen, handen wassen, fruit eten/drinken.
10.45 - 11.15 uur:	Buiten spelen.
11.15 - 11.45 uur:	Tweede kring - thema activiteit.
11: 45 - 12:15 uur:	Brood eten.
12:15 - 12.30 uur:	Kinderen worden opgehaald door de ouders/verzorgers. De pedagogisch medewerker vertelt aan de ouders/verzorgers hoe de dag is gegaan.

Dagindeling BSO:

14.15-14.30 uur:	Kinderen worden binnengebracht vanaf school door vrijwilliger of leidster.
14.30 - 15.00 uur:	Ophangen van jas en tas, schoenen uit, vrij spel, handen wassen.
15.00 uur:	Drinken (thee, melk of water) en iets lekkers (fruit, koekje of cracker).
15.30 - 17.00 uur:	Vrij spel en ruimte voor activiteit.
17.00 uur:	Kort eet en drink moment.
17.30 uur:	Vanaf deze tijd kunnen de kinderen worden opgehaald.

Vakantiedagindeling:

De kinderen worden gebracht tussen 07.00 en 09.00 uur en kunnen vrijspelen.

09.30 uur:	Theedrinken met een koekje
10.00-11.30 uur:	Vrij spel en ruimte voor activiteit
11.30-12.15 uur:	Brood eten
12.15-15.00 uur:	Vrij spel en ruimte voor activiteit
15.00-15.15 uur:	Cracker + drinken
15.15-17.30 uur:	Vrij spel en ruimte voor activiteit
17.30 uur:	Vanaf deze tijd kunnen de kinderen worden opgehaald

Het dagritme wordt flexibel gebruikt. Als kinderen bijvoorbeeld net met iets leuks bezig zijn, wat ze graag willen afmaken, is hier extra tijd voor. De overgangen tussen de verschillende momenten worden benoemd. Hierdoor krijgt iedere activiteit voor de kinderen een duidelijke start en einde en wordt de situatie voor kinderen inzichtelijk.

In Burum is één school, de kinderen worden door een leidster of vaste vrijwilliger van en naar school gebracht. Dit doen we altijd lopend.

Zelfstandigheidslijst

Met de ouders van de BSO-kinderen worden afspraken gemaakt over wat hun kind wel of niet zelfstandig kan en mag. Het gaat hier om zaken als: zelf van en naar school lopen vanaf de BSO-locatie, alleen naar huis toegaan, met vriendjes spelen of op het schoolplein spelen. Dit wordt vastgelegd in een zelfstandigheidslijst en jaarlijks herzien.

Voeding

In Kinderopvang De Petteflet wordt iedere dag gezorgd voor brood, drinken, fruit en tussendoortjes. Tussen de middag krijgen kinderen brood. Kinderen smeren zelf hun boterham op het KDV, hierin is onze ervaring dat wanneer kinderen het zelf mogen doen ze meer eten. Wanneer een kind er moeite mee heeft om zelf zijn brood te smeren wordt hij geholpen door de leidster. Motto is wel eerst zelf proberen. Bij het eten wordt (biologische) thee, melk, karnemelk of water geserveerd. Wij hanteren niet de regel eerst gezond en dan zoet. Onze ervaring is dat kinderen meer eten wanneer ze zelf beslissen wat ze op hun brood mogen hebben. We houden in de gaten dat het beleg wordt gevarieerd. Er wordt o.a. Veggiespread, verse kaas en gesneden vleeswaren aangeboden. Daarnaast is er ook groente, zoals plakjes komkommer, paprika en snacktomaatjes.

Wanneer de kinderen uit school komen staat voor hen de thee, melk of water klaar. Hierbij krijgen ze een koekje of een traktatie van een kind dat jarig is geweest. Wij hebben ervoor gekozen om zo weinig mogelijk limonade of ander drinken aan te bieden, omdat wij niet de hele dag door de kinderen zoetigheid aan willen bieden. Om ongeveer kwart voor 5 krijgen de kinderen een cracker met beleg en drinken. We hebben hiervoor gekozen omdat sommige kinderen laat worden opgehaald en daardoor ook later "warm" eten krijgen. Voor kinderen is de tussenperiode van eten en drinken op die manier verkort en kunnen ze er nog even tegen aan.

Ouders zorgen zelf voor de flesvoeding en als ouders hun kind een potje fruit willen geven, dienen ze hier zelf voor te zorgen. We maken in de opvang voor de jongste kinderen een fruithap van vers fruit.

Mochten ouders aangeven dat er sprake is van een allergie, of dat er wensen zijn met betrekking tot vegetarisch, biologisch, suikervrij eten of wensen vanuit geloofsovertuiging, dan kan hier in overleg met de ouders rekening mee gehouden worden.

Slapen

In Kinderopvang De Petteflet zijn 3 vaste slaapkamers. Ieder kind slaapt in zijn eigen bed met persoonlijke slaapspullen zoals slaapzak van de Petteflet te gebruiken, knuffel, speen. Ieder kind heeft een eigen bakje waarin deze spullen worden opgeborgen. De slaapzak hangt aan de kapstok in de slaapkamers en zijn voorzien van een knijper met naam. We houden rekening met het slaapritme van ieder kind: voor baby's worden de slaaptijden van thuis aangehouden, dit verloopt steeds in overleg met de ouders. Bij de

dreumesen kijken we naar de behoefte van het kind, peuters gaan meer en meer mee in het ritme van de groep en slapen meestal aan het begin van de middag, na het broodje eten.

Het beddengoed wordt één keer per twee week gewassen. Bij zichtbaar vuil wordt het bed direct verschoond.

Ziekte

Wanneer een kind tijdens de opvang ziek wordt, nemen we contact op met de ouder(s). We kunnen dan, afhankelijk van de aard en ernst van de ziekte, overleggen of het kind nog kan blijven of dat het nodig is dat de ouder(s) hun kind ophalen. Dit laatste is het geval wanneer er sprake is van koorts (meer dan 38,5 graden Celsius), diarree of een besmettelijke ziekte. Wanneer een kind huis koorts, diarree of een besmettelijke ziekte heeft, kan het kind niet naar het Kinderopvang De Petteflet komen.

Mocht een kind tijdens de opvang medicijnen nodig hebben, dan gebruiken we een geneesmiddelenprotocol, waarbij ouders toestemming geven voor het toedienen van medicijnen.

Specifieke activiteiten

Leesbevordering

Sinds 2023 neemt de Petteflet deel aan het programma Boek Start in de kinderopvang, dit is een onderdeel van het programma *Kunst van lezen*. Boek Start is een leesbevorderingsprogramma met aandacht voor interactief voorlezen, deskundigheid van pedagogisch medewerkers, de leesomgeving, collectie, coördinatie en ouderbetrokkenheid.

Doelstelling van het programma is:

- * Het positief stimuleren van kijk- en leesgedrag bij (zeer) jonge kinderen.
- * Het versterken van de samenwerking tussen de Bibliotheek en kinderopvang.
- * Het verhogen van ouderbetrokkenheid bij leesontwikkeling van hun kind.

De visie van de Petteflet op leesbevordering is dat hier niet vroeg genoeg mee begonnen kan worden. Voorlezen draagt bij aan de ontwikkeling van een gevarieerde woordenschat, het prikkelt de fantasie, verhoogt de saamhorigheid en is een rustpunt in de dagelijkse activiteiten.

Hoe jonger het kind op een plezierige manier te maken krijgt met boeken en lezen, des te meer kans dat hij als volwassene zelf een actieve lezer wordt. De doelen die we nastreven zijn:

- Bevorderen van leesplezier
- Stimuleren van de taalontwikkeling
- Ontwikkeling van de fantasie
- Stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling
- Voorbereiding op maatschappelijk functioneren
- Goed voorbereiden op de basisschool

De houder is opgeleid tot voorlees coördinator in de kinderopvang door Stichting Lezen. Zij heeft in april 2023 een certificaat ontvangen wegens deelname met goed gevolg. De cursus bestond uit 3 bijeenkomsten. Er is o.a. een (voor)leesplan gemaakt voor de opvang, dat u op aanvraag kunt lezen. De ouderavond op 12 februari 2024 stond in het

teken van voorlezen. De lees- en mediaconsulent/ Boek Startcoach van de bibliotheek heeft een presentatie gegeven, ook zijn er stellingen en vragen met de ouders besproken in het kader van voorlezen.

Activiteiten buiten de groepsruimte

De kinderen verlaten hun eigen groepsruimte als er activiteiten buitenshuis zijn. Dit betreft de momenten dat kinderen spelen op de buiten-speelruimte van Kinderopvang De Petteflet, wanneer er kinderen van en naar school/dorpsgymnastiek worden gebracht en gehaald en bij uitstapjes.

Voor wat betreft het buitenspelen, spelen de BSO-kinderen in de buitenruimte in aanwezigheid van de vaste leidster; voor de momenten dat de (grotere) BSO-kinderen alleen buitenspelen, gelden duidelijke afspraken die we met de kinderen hebben gemaakt. De jongere kinderen spelen buiten op de buitenspeelruimte van De Petteflet in aanwezigheid van de vaste leidster.

Daarnaast verlaten de kinderen de groepsruimte, wanneer er kinderen van en naar school worden gebracht en gehaald. Dit doen we altijd lopend. Afhankelijk van de samenstelling van de groep, wordt hierbij ondersteuning van de vrijwilligster ingeroepen. We maken bij Kinderopvang De Petteflet ook geregeld kleine, dagelijkse uitstapjes, zoals boodschappen doen bij de groenteboer op de markt, het kijken bij de lammetjes, een wandeling door het dorp, het kijken naar de koningsspelen, spelletjes op het plein, Sinterklaas intocht op school, activiteiten tijdens het dorpsfeest, schaatsen op de schaatsbaan. Dit doen we wandelend, fietsend of met de auto. Ouders geven op het zelfstandigheidsformulier aan of ze hiervoor toestemming geven. Afhankelijk van de hoeveel kinderen en leidsters en de leeftijd van de kinderen maken we gebruik van wandelwagens, de buggy, de bolderkar of een wandeltouw en hierbij zal er ook, afhankelijk van de grootte en samenstelling van de groep, gebruik gemaakt worden van de hulp en ondersteuning van andere volwassenen, zoals een vaste invalkracht en/of de achterwacht, een vrijwilliger en/of een stagiaire.

Wanneer de uitstapjes verder weg zijn, zoals een eenmalig georganiseerd uitstapje in de zomer- en herfstvakantie (bijvoorbeeld een museumbezoek), maken we gebruik van 1 of meer auto's, van de ondernemer en/of van een personeelslid. We gebruiken dan het formulier "*uitstapjes*"; afhankelijk van de grootte en samenstelling van de groep, maken we bij dergelijke activiteiten gebruik van de hulp en ondersteuning van andere volwassenen, zoals een vaste invalkracht en/of de achterwacht, een vrijwilliger en/of een stagiaire.

Jaarlijks organiseert Kinderopvang De Petteflet een grotere activiteit, zoals een Ouderavond of een "dagje uit". Voor dit laatstgenoemde uitstapje zullen andere volwassenen, zoals ouders en de achterwacht, ondersteuning bieden. De oudercommissie zal betrokken worden bij het organiseren van deze momenten.

3. Contact met ouders

Intake/plaatsing

Ouders die geïnteresseerd zijn in Kinderopvang De Petteflet kunnen contact opnemen met de eigenaresse om een afspraak te maken voor een verdere kennismaking en rondleiding in onze opvang. Tijdens dit kennismakingsgesprek wordt verteld hoe er gewerkt wordt in Kinderopvang De Petteflet. Ook wordt bekeken of er op de gewenste dagen mogelijkheden zijn om het kind te plaatsen.

Als ouders hun kind graag in onze opvang zien komen, worden tijdens het plaatsingsgesprek wensen en behoeftes van de ouders besproken en verdere afspraken gemaakt over de opvang en de wenperiode.

Voor het kennismakingsgesprek stuur ik het informatieboekje met alle informatie en afspraken die gelden in Kinderopvang De Petteflet, zodat er tijdens het kennismakingsgesprek vragen beantwoord kunnen worden. Ouders worden gewezen op het klachtenrecht en op de functie van de oudercommissie. Ook worden ze gewezen op het pedagogisch beleidsplan en het inspectierapport waarvan een actuele versie op de website is te vinden.

Wenbeleid

In Kinderopvang De Petteflet vinden we het belangrijk, dat ieder kind zich zo snel mogelijk thuis voelt. Nadat een kind voor de dagopvang is aangemeld, wordt er met de ouders een afspraak gemaakt voor het wennen. In principe is er bij de KDV-ruimte voor één keer wennen, maar gedurende het wenproces zal in elk geval gekeken worden op welke manier het proces het beste voortgezet kan worden, natuurlijk steeds in overleg met de ouders. Het wennen kan voor ieder kind anders verlopen, het is een individueel proces, het ene kind went sneller dan het andere kind.

Ook voor BSO-kinderen vinden we het belangrijk, dat ze zich snel thuis voelen in onze Kinderopvang. We maken daarom met de ouders afspraken, hoe vaak en op welke dagdelen het kind komt wennen, meestal hebben kinderen aan twee wenmiddagen voldoende. In de groep wordt het kind door de vaste leidster geïntroduceerd en daarna stellen de kinderen zich voor. Het kind wordt (door de kinderen) wegwijs gemaakt in onze Kinderopvang en het krijgt de tijd, langzaam te wennen aan de leidster, de kinderen en gewoontes en afspraken die in onze opvang gelden. Afhankelijk van het verloop hiervan, worden de afspraken over het wennen eventueel herzien: het blijft een individueel proces.

Wanneer een kind vanuit de dagopvang in de BSO-groep komt, kent het kind in de meeste gevallen alle kinderen al en is de ruimte bekend. Toch kan het nog een hele stap voor een kind zijn, te wennen aan de nieuwe groep. We maken dan samen met de ouders een plan om het kind rustig te laten wennen, bijvoorbeeld door het eerst een keer voor een kortere tijd in de nieuwe groep en ruimte mee te laten doen. Afhankelijk van het verloop hiervan, stellen we gemaakte afspraken eventueel bij, het wennen is immers een individueel proces.

Evaluaties

Zes weken nadat de opvang gestart is, volgt een evaluatiegesprek met de ouders. We bespreken hierin wensen en vragen aan ouders hoe ze de opvang tot nu toe ervaren. Daarna zullen er jaarlijks oudergesprekken plaatsvinden, we hanteren hierbij onze

Observatielijsten 0-2 en 2-4 jaar. Wanneer ouders gedurende het jaar eerder behoefte hebben aan een gesprek, is dit uiteraard altijd mogelijk.

Contactmomenten

Een goed contact met ouders, waarin ideeën of zorgen over de kinderen worden uitgewisseld, is de basis voor het welzijn van het kind. Ouders moeten de gelegenheid krijgen om de leidsters goed te informeren over hun kind. De leidster staat open voor deze opvattingen en past deze toe, voor zover mogelijk binnen het groepsverband van het kinderdagverblijf mogelijk is.

Het contact met ouders zal vooral plaatsvinden tijdens het halen en brengen van de kinderen. Bij het brengen bespreken we meestal kort hoe gaat met het kind, of het goed geslapen heeft en of er bijzonderheden zijn. Bij het halen vertellen we hoe de dag is gegaan, wat we hebben gedaan en of er nog speciale momenten zijn geweest.

Als er zorgen zijn over het kind, zullen we met de ouders in gesprek gaan, om samen te kijken hoe we hier mee om kunnen gaan om het kind te ondersteunen in zijn of haar ontwikkeling. Uiteraard kan dit ook op verzoek van de ouders.

Oudercommissie

Kinderopvang De Petteflet heeft een oudercommissie. De oudercommissie moet uit minimaal 2 (bij voorkeur 3) ouders bestaan. Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van Kinderopvang De Petteflet, zoals het pedagogisch beleid, algemeen beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid, de openingstijden, ect.

De oudercommissie zal minimaal één keer per jaar bij elkaar komen of vaker, wanneer er bijzonderheden zijn die meteen besproken moeten worden.

Als vaste leidster en houder zal ik ouders actief benaderen om te vragen of zij deel uit willen maken van deze commissie.

4. Kwaliteit en organisatie

Opleiding

De gevolgde opleidingen van de ondernemer zijn:

- LHNO (C-niveau)
- MHNO
- MDGO-VZ
- 25 1/2 jaar kraamzorg ervaring.

Sinds 2014 leidster en houder van kinderopvang De Petteflet.

Personeel, vervanging en ondersteuning (stagiaires, vrijwilligers)

Een vast gezicht op de groep vinden we heel belangrijk, kinderen krijgen zo de kans een band op te bouwen en zich veilig te voelen. Dit geldt ook voor personeel en invalkrachten.

Er wordt vervanging ingezet als de leidster van Kinderopvang De Petteflet ziek is of door andere omstandigheden verhinderd is. Deze vervanging zal zoveel mogelijk uitgevoerd worden door een vaste (inval)kracht(en) die in het bezit is/zijn van de benodigde diploma's.

Werken met stagiaires, vrijwilligers en anders gekwalificeerden

Bij Kinderopvang De Petteflet werken we niet met BBL-stagiaires en anders gekwalificeerden in de BSO. Wel werken we met BOL-stagiaires en een vrijwilliger. Stagiaires beschikken bij aanvang van de stage over een VOG en zijn gekoppeld aan de organisatie. Daarnaast zijn er af en toe 'snuffelstagiaires' vanuit middelbare scholen. Deze stagiaires zijn er max. één week en daarvoor geldt geen VOG-plicht.

We zijn geregistreerd als erkend leerbedrijf bij Kenniscentrum SBB. We hebben wisselend stagiaires van de opleiding Helpende Zorg en Welzijn niveau 1 of 2 of Pedagogisch Werk niveau 3 of 4. Het gaat daarbij zoals aangegeven om BOL stagiaires.

Gedurende de stageperiode ondersteunen de stagiaires ons in onze werkzaamheden.

- KDV: Afhankelijk van de opleidingsfase waarin de stagiaire zit bestaan de werkzaamheden uit huishoudelijke taken, zoals het klaarmaken van eten/drinken, vaatwasser vullen/leggen, schoonmaken en opruimen. Daarna zullen de activiteiten zich uitbreiden, zoals leren om kinderen te verschonen, naar bed te brengen, fles te geven en ondersteuning te bieden in spel en activiteiten. De mate waarin ze dit doen, zal afhankelijk zijn van de capaciteiten, fase van de opleiding en mogelijkheden die de stagiaire heeft.

- BSO: De stagiaire start de stageperiode met (huishoudelijke) ondersteuning van de leidster, zoals het klaarmaken (en opruimen, schoonmaken) van eten/drinken voor de tafelmomenten. Na verloop van tijd, afhankelijk van het niveau en de fase van de opleiding, zal de stagiaire steeds meer zelfstandig functioneren, zoals erop toezien dat de kinderen naar het toilet gaan, handen wassen, de kinderen begeleiden naar hun tafel en het deelnemen aan spelmomenten met de kinderen. Ook hier geldt dat de mate waarin ze dit doen, afhankelijk is van de capaciteiten, opleiding en mogelijkheden van de stagiaire.

De stagiaires worden begeleid door een stagebegeleidster, één van de vaste

(BSO-)leidsters. Zij bekijkt hoe de stagiaire werkt, bespreekt welke werkzaamheden beter of anders uitgevoerd kunnen worden, beoordeelt haar en voert de gesprekken met de docent van de opleiding wanneer die op de locatie komt. Deze stagiaires zijn boventallig en tellen niet mee in de BKR.

Vrijwilliger

De Petteflet maakt gebruik van een vrijwilliger, die als taak heeft het halen en brengen van de kinderen naar school of de Petteflet. Ieder half jaar vindt een evaluatie moment plaats tussen de eigenaar en de vrijwilliger. Wekelijks ontvangt de vrijwilliger de planning en er is regelmatig contact via de app en bij het halen en brengen van de kinderen. De vrijwilliger is boventallig en telt niet mee in de BKR, verder heeft de vrijwilliger een VOG en is ingeschreven in het personenregister.

Pedagogisch Beleidsmedewerker – Coach

Met ingang van 1 januari 2019 wordt er in de kinderopvang verplicht gewerkt met een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach. De taken die horen bij deze functie en de werkwijze daarin bij Kinderopvang De Petteflet worden hier toegelicht.

Pedagogisch beleidswerk

Een van de pedagogisch medewerkers, Jildou Hemrica-Bouma, is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid in De Petteflet (in functie van Beleidsmedewerker B volgens cao Kinderopvang). Dit beleid wordt regelmatig bijgesteld en aangevuld op basis van nieuwe inzichten vanuit de dagelijkse praktijk en nieuwe wet- en regelgeving. Deze aanvullingen en wijzigingen worden altijd besproken met de oudercommissie en de medewerkers.

Kinderopvang De Petteflet zal per kalenderjaar op 1 januari vastleggen hoeveel uur beleidswerk op jaarbasis zal worden ingezet. Dit gebeurt op basis van het aantal locaties (LRK-nummers) van De Petteflet. Deze berekening en inzet zal per kalenderjaar worden geregistreerd in een apart document dat inzichtelijk is voor de oudercommissie en de medewerkers.

Ondersteuning door Coöperatie Thuishuis

De taken die horen bij het ontwikkelen, vertalen en implementeren van pedagogisch beleid naar de praktijk worden met ondersteuning van de pedagoog en adviseur, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, uitgevoerd.

Pedagogisch coach

Alle beroepskrachten, inclusief de eigenaresse en leidsters met een nul-urencontract/contract met flexibele uren en uitzendkrachten, krijgen coaching. Hiervoor zal Kinderopvang De Petteflet gebruik maken van het aanbod van Coöperatie Thuishuis. De pedagoog (Margit Vos) en adviseur (Ellen Kappen), aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, zijn beiden opgeleid als orthopedagoog en zij zullen invulling gaan geven aan de coaching van de eigenaresse. De pedagogisch medewerkers worden gecoacht door Martje Nauta.

Er zal per kalenderjaar op 1 januari vastgelegd worden hoeveel uren IKK-coaching en VE-coaching op jaarbasis moeten worden ingezet en hoe deze uren over de medewerkers worden verdeeld. Deze berekening en inzet zal worden geregistreerd in een apart document.

Meldcode

In Kinderopvang De Petteflet is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd die (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en/of seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie. Deze meldcode ligt ter inzage voor ouders Kinderopvang De Petteflet.

Ontwikkelingssignalering

In Kinderopvang De Petteflet zorgen we voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorger aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van ieder kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en interesses. We dragen zorg voor het aanbieden van condities voor het spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en spelmateriaal, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed in Kinderopvang De Petteflet is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door op alle gebieden voortdurende uitdaging en vooruitgang te maken, zal uiteindelijk het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van kinderen groter worden.

Ter ondersteuning wordt hierbij gebruik gemaakt van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) methode Piramide Digitaal. De bovengenoemde ontwikkelingsgebieden worden op structurele en verdiepende wijze extra ondersteund en gestimuleerd. Achterstanden in de ontwikkeling van kinderen kunnen met deze werkwijze zoveel mogelijk tegengegaan worden.

Observeren, signaleren

Twee keer per jaar wordt, op vaste momenten, een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Door deze werkwijze kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden. Ieder kind zal geobserveerd worden door steeds dezelfde vaste leidster. Al tijdens het intakegesprek wordt aan ouders vermeld, wie de mentor van hun kind zal zijn. In Kinderopvang De Petteflet kan dit de ondernemer of een andere vaste leidster zijn. Deze mentor volgt de observaties en de ontwikkeling van het kind volgens het gekozen ontwikkelingsvolgsysteem en is altijd eerste aanspreekpunt voor de ouders en bij BSO ook voor het kind.

Voor de observaties wordt gebruik gemaakt van "Observatielijst 0-2 jaar" en "Observatielijst 2-4 jaar". Door met elkaar te overleggen en observaties van kinderen te bespreken, kan zowel de ondernemer als het personeel goed met deze methode werken en zo ook als mentor bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren.

Wanneer er vragen zijn over de methode zelf of over de ontwikkeling van een kind, kan altijd de hulp van de pedagoog, aangesloten bij de Coöperatie Thuishuis, ingeroepen worden. Uit een eenmalige observatie kan blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerender signaal, dan volgen verdere stappen. De mentor zal de aard van deze achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze

ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen. Ook kan in overleg met de pedagoog, aangesloten bij de Coöperatie Thuishuis, een passend begeleidingsplan opgesteld worden.

Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en zal zij, mede met behulp van de ervaringen van de mentor, een advies/een plan van aanpak, opstellen. Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Op basis van deze conclusies wordt het plan van aanpak eventueel bijgesteld.

In het geval er externe zorgbegeleiding noodzakelijk is (doorverwijzing gebeurt altijd in overleg met de pedagoog, aangesloten bij de Coöperatie Thuishuis) sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk zijn er contacten met de externe zorgverlener (zoals bv. het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG).

Rol van de ouders/overdracht school en BSO

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders. Ouders worden ook actief betrokken bij de aanpak van eventuele achterstanden.

Dit geldt ook voor een juiste overdracht naar de basisschool/BSO. Er wordt door ons altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkelijn van het kind. In overleg met de ouders wordt besloten hoe deze overdracht plaatsvindt: via het overdrachtsformulier (koud) of via een gesprek (warm). Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst. Ouders geven op het overdrachtsformulier aan of ze wel of geen toestemming verlenen voor de overdracht van de gegevens aan de basisschool of BSO.

VE (Voorschoolse Educatie)

Voorschoolse Educatie is een stimuleringsmaatregel van de overheid om preventief en actief onderwijsachterstanden bij jonge kinderen van 0 tot 4 jaar te voorkomen. Kinderen die voor de actieve stimuleringsmaatregel in aanmerking komen, omdat zij een risico hebben op onderwijsachterstand, worden doorverwezen door de GGD.

Kinderopvang De Petteflet biedt Voorschoolse Educatie aan kinderen met genoemd risico. Onze visie hierbij is, dat we het belangrijk vinden om zo alle jonge kinderen de kans te geven zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en hen spelenderwijs een goede start te kunnen geven, samen met kinderen die niet direct een (risico op) onderwijs- achterstand hebben.

We bieden Voorschoolse Educatie aan met het programma Piramide Digitaal. Dit is een programma voor kinderen tot 4 jaar, met als doel kinderen een brede start in het basisonderwijs te bieden om zo onderwijsachterstanden te voorkomen. Met het programma Piramide Digitaal worden kinderen in hun ontwikkeling gestimuleerd door samen te spelen en te ontdekken en zo vaardigheden te oefenen op het gebied van taal, rekenen, motoriek (zowel de grove als de fijne motoriek) en sociaal emotionele vorming.

De methode Piramide Digitaal is een themagerichte methode. Jaarlijks worden 12 thema's uitgevoerd, waarbij het gaat om thema's als Welkom, Mensen, Eten en drinken, Herfst, Wonen, Feest, Ziek en gezond, Kleding, Lente, Kunst, Verkeer en Zomertijd. Ieder thema heeft een duur van 3 à 4 weken. Binnen deze thema's worden verschillende activiteiten aangeboden voor elk ontwikkelingsgebied, zoals taal,

rekenen, motoriek, sociaal-emotioneel. Deze ontwikkelingsgebieden komen altijd in samenhang aan bod. Zo leren kinderen prettig met elkaar om te gaan, te groeien naar zelfstandigheid en vooral ook veel plezier te hebben in het spel.

De methode werkt volgens vier vaste stappen van concreet naar abstract: Oriënteren (kennismaking in de speelleeromgeving) – Demonstreren (uitleg en oefenen) – Verbreden (toepassen van kennis en vaardigheden) – Verdiepen (afstand nemen van het hier en nu). Daarmee wordt elk onderwerp dat aan bod komt telkens verder verkend en verdieping als het ware 'ingebakken'. Kinderen maken iedere stap kennis met meer woorden en leren en ontwikkelen spelenderwijs. Bij de activiteiten worden diverse materialen gebruikt, behorende bij Piramide, zoals spel in verschillende hoeken, praat- en ontdekplaten, liedjes en verantwoord spelmateriaal. Er zijn zowel activiteiten waarin wordt gewerkt met de hele groep, zoals de kring, als in kleine groepjes van maximaal 4 kinderen.

De activiteiten kunnen in moeilijkheidsgraad worden aangepast zodat elk kind op zijn of haar niveau spelenderwijs kan ontwikkelen. Er wordt altijd per kind bekeken wat zijn of haar behoefte is, hierbij wordt getracht om steeds activiteiten aan te bieden aan de kinderen die net een klein stapje boven hun huidige niveau liggen (zone van de naaste ontwikkeling). Zoals aangegeven worden binnen deze thema's activiteiten aangeboden voor de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele vorming.

Dit wordt als volgt bij ons uitgevoerd:

Taal

Taalontwikkeling is van groot belang voor de totale ontwikkeling van kinderen. Kinderen hebben een uitgebreide woordenschat nodig om te kunnen communiceren. Om tot praten te kunnen komen, moet het kind eerst veel taal horen. De taalontwikkeling en woordenschat van peuters wordt onder andere gestimuleerd door voorlezen (zowel in de kring als in de leeshoek) van schoot- en prentenboeken, interactief voorlezen, werken met de thema tafel, het naspelen van een verhaal met voorwerpen, taal en woordspelletjes, het voeren van gesprekjes, versjes zingen en uitbeelden. Taalstimulering is niet beperkt tot geplande activiteiten, maar vindt de hele dag door plaats, bijvoorbeeld tijdens verzorgingsmomenten, dagritmeactiviteiten en dagelijkse routines

Rekenen

Voorbereidend rekenen is overal in het dagelijkse leven en in het spel van peuters aanwezig. Peuters zijn druk bezig met het leren labelen, groeperen en ordenen van voorwerpen en materialen. Wat hoort bij wat en waarom? Kinderen maken op speelse wijze kennis met vormen, ruimte, tellen, wegen, meten en getalbegrip. Bij de kring en bij het fruit eten wordt er geteld tot 5 en weer terug. Bij de afsluiting van de peuterochtend zingen de leidsters ook een liedje (Friestalig) waar het tellen ook aanbod komt. Verder wordt de teltoren van de Piramide methode gebruikt. De begrippen voor, onder, boven, in, en uit worden tijdens het spelen in de hoeken geoefend en soms ook in de kring en met bijvoorbeeld het boekje over Dikkie Dik in de lente waarbij hij over het schaap springt. We hebben de afbeeldingen ook op kaartjes zodat we ze er ook even snel bij kunnen pakken.

Motoriek

De zintuiglijke waarneming (horen, zien, voelen, proeven en ruiken) van baby's wordt gestimuleerd. Later komt daar aandacht voor bewegen bij. Kinderen ontwikkelen zich met hun hele lijf. Bewegen is voor hen belangrijk. Er zijn activiteiten met springen, rennen en spelen met een bal. Ook bewegen de peuters op muziek met de vrolijke liedjes. In de kring worden liedjes gezongen en kleine spelletjes gedaan die uitnodigen tot beweging, daarbij wordt ook de dobbelsteen gebruikt en de windwaaiers die bij het Piramide project horen. Daarnaast gaan we elke dag geruime tijd naar buiten, waar de

kinderen kunnen glijden van de glijbaan, rennen, fietsen etc. We besteden ook gericht aandacht aan de fijne motoriek. Elk thema heeft een fijn motorische activiteit, bijvoorbeeld knippen, kleuren, rijgen van kralen, bouwen met lego, leggen van een puzzel. Het verkennen van materialen staat centraal. Daarnaast doen de kinderen een knutselactiviteit. Ze maken steeds een werkje dat bij het thema past.

Sociaal-emotionele vorming

Door alle thema's en activiteiten heen wordt gewerkt aan 4 sociaal-emotionele gebieden:

- zelfkennis
- zelfvertrouwen
- rekening houden met anderen
- samen spelen en werken

De doelen op dit gebied komen in alle activiteiten aan bod. Kinderen zien wat andere kinderen doen, imiteren een ander en spelen met of naast elkaar. De situaties kunnen verschillende gevoelens met zich meebrengen: plezier, boosheid, teleurstelling of verdriet. Door de dag heen leren kinderen veel van verschillende situaties; leren delen, leren wachten, met kleine conflicten leren omgaan met behulp van de pedagogisch medewerker. Voorbeelden waarin de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd wordt zijn: samen fruit eten, samen een verjaardag vieren, wanneer zeg je dankjewel en hoe zeg je dat dan, wanneer begroet je iemand en hoe zeg je dat dan, hoe draag ik een stoel, hoe draag ik materiaal.

De activiteiten worden uitgevoerd in de groepsruimte van de peutergroep en de buitenruimte: Er is een themahoek, hier zijn allerlei materialen te vinden die bij het actuele thema horen. De thema's wisselen om de zoveel weken. De thematafel verandert mee. Bij ieder thema wordt vanuit de methodiek suggesties gedaan voor het inrichten van de ruimte. De themahoek sluit dus aan bij het thema van dat moment. In de kring wordt het vaste dagschema besproken door middel van pictogrammen. Verder is er een leeshoek, een gezellige plek met een bank waarop kinderen alleen of samen met de leidster boeken kunnen bekijken. De inrichting van het boekenrekje wijzigt al naar gelang het thema. Het gebruik van letters wordt ook gestimuleerd doordat er steeds een andere letter centraal staat. Ook is er een huishoek, hier staan allerlei materialen die rollenspellen bevorderen, zoals een keukentje met toebehoren en poppen. Naast speelgoed zijn hier ook echte spullen waar de kinderen mee kunnen spelen, zoals lege verpakkingen, pannen, telefoons, etc. In de bouwhoek staan verschillende constructiematerialen, zoals duplo, blokken en andere materialen om te leren stapelen en bouwen. Hier wordt geoefend met tegenstellingen (groot – klein, hoog – laag) vormen, kleuren en cijfers. Tot slot is er de flexibele hoek: De eettafel wordt ook gebruikt als werkplek waar de kinderen puzzels en spelletjes kunnen doen of kunnen knutselen en handwerken. Buiten is er voor de kinderen een speelhuis, een glijbaan, een zandbak en andere vaste speelobjecten. Met name de grove motoriek wordt hier ondersteund. In de zomer wordt er veel gespeeld met water en zand in de waterbak, wat de fijne motoriek en samenspel stimuleert.

Aan de hand van observaties met de "Observatielijst 2-4 jaar" wordt de ontwikkeling van de kinderen nauwlettend gevolgd, waardoor de leidsters weten welke aspecten in de ontwikkeling nog extra gestimuleerd kunnen worden. Van ieder kind wordt er een kind dossier bijgehouden, hier worden alle gegevens van de kinderen bewaard. Na ieder thema worden observaties genoteerd om goed zicht te houden op de ontwikkeling van het kind. Zo kunnen we steeds activiteiten aanbieden aan de kinderen die net een klein stapje boven hun huidige niveau liggen (zone van de naaste ontwikkeling) en het kind zo steeds op passende wijze blijven uitdagen en stimuleren.

Ouders worden betrokken bij de thema's en bijbehorende activiteiten die in De Petteflet aan de orde zijn. Ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderdeel van

Piramide, dat sterk aanbevolen wordt. Op dagelijks niveau wordt die betrokkenheid gestimuleerd tijdens het moment waarop de ouders hun kinderen brengen en even mee kunnen kijken en spelen met hun kinderen. Er is dan ook tijd om informatie uit te wisselen. Daarnaast geeft Piramide bij ieder thema suggesties om ouders bij het project te betrekken en is er ouderinformatie per thema met Piramide voor thuis om de doorgaande lijn te ondersteunen. Via speciale ouderbrieven worden ouders hiervan op de hoogte gehouden, met daarin beschreven welke specifieke activiteiten er rondom dit thema ondernomen gaan worden en wat de ouders thuis zelf kunnen doen om de (taal)ontwikkeling van hun kind extra te stimuleren. Ouders kunnen ook altijd op het raam bij de ingang van de ruimte zien welk thema behandeld wordt.

Tot slot worden de observatiegegevens altijd met de ouders besproken, zodat zij ook inzicht hebben in de voortgang van hun kind in de verschillende ontwikkelingsgebieden. Mocht er tussendoor een gesprek nodig zijn, dan is dit natuurlijk in overleg mogelijk.

Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal aangemoedigd worden dit middels een warme overdracht te laten verlopen. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht immers gewenst. Met het overdrachtsformulier geven ouders aan of ze wel of geen toestemming verlenen voor de overdracht van de gegevens aan de basisschool.

Het programma voor de peuteropvang wordt van maandag t/m donderdag van 8:15 tot 12:30 uur, 40 weken per jaar, aangeboden. In overleg met de ouders worden de dagdelen van 4 uur vastgelegd. Voor ieder kind individueel zorgen we ervoor, dat de norm van tenminste 960 uur Voorschoolse Educatie behaald wordt, vanaf het moment dat een kind tweeëneenhalf jaar oud is tot de leeftijd van 4 jaar. Tijdens deze uren is er altijd een VE geschoolde leidster aanwezig die activiteiten met de kinderen onderneemt.

De VE-geschoolde leidsters zorgen in dit hele proces voor een bewuste en planmatige aanpak in de activiteiten met de kinderen. Om te kunnen waarborgen, dat de kennis en vaardigheden van de leidsters op niveau blijft, wordt er jaarlijks met een opleidingsplan gewerkt, dat actueel gehouden wordt.

Daarnaast ontvangen de VE-geschoolde leidsters VE-coaching door de pedagogisch coach Martje Nauta, waarbij ervan uitgegaan wordt dat er 10 uur VE-coaching plaatsvindt per doelgroep peuter. In een apart document wordt beschreven hoe deze coaching vormgegeven wordt.

Tweetalig beleid

De Petteflet biedt tweetalige opvang aan, dit houdt in dat er zowel Fries als Nederlands wordt gesproken op de groep. Uit onderzoek over de hele wereld blijkt dat een goede meertalige ontwikkeling veel voordelen met zich meebrengt. Daarnaast is tweetaligheid leuk en leerzaam voor kinderen. Onderzoek laat zien dat het opgroeien in een tweetalige omgeving goed is voor de taalkundige, sociale en cognitieve ontwikkeling van een kind. De tweetaligheid versterkt het taalgevoel en een tweetalig kind leert er op latere leeftijd gemakkelijker meer talen bij.

De periode van 0-4 jaar is de meest taalgevoelige leeftijd van een mens. Vooral in de peuterleeftijd komt de taalontwikkeling in een stroomversnelling. De omgeving van het kind heeft een grote invloed op die ontwikkeling. Kinderen gaan praten omdat ze in een omgeving verkeren waar met en tegen hen wordt gepraat. Volwassenen spelen daarbij een belangrijke rol. Daarom is het van belang dat de talen op een stimulerende manier worden aangeboden. Op Kinderopvang De Petteflet zijn we bewust bezig met het creëren van een taalrijke omgeving. We werken met thema's, benoemen handelingen van onszelf en de kinderen, praten aan tafel, zingen, lezen veel (voor) en doen taalspelletjes met de kinderen.

Fries of Nederlands?

Onze pedagogisch medewerkers spreken hun eigen moedertaal tegen de kinderen. Dit houdt in dat elke pedagogisch medewerker altijd Fries of altijd Nederlands spreekt, tegen de kinderen maar ook tegen de collega's. Kinderen koppelen namelijk een taal aan een persoon.

Jonge kinderen willen alles een naam geven. Door het tweetalige beleid leren de kinderen de Friese én de Nederlandse naam. Jonge kinderen in een tweetalige omgeving gebruiken soms Friese en Nederlandse woorden in één zin. Dat is een normale fase in het leren van twee talen waarover men niet ongerust hoeft te zijn. Als ze ouder zijn (een jaar of vier) kunnen ze de beide talen behoorlijk uit elkaar houden. Spelenderwijs leren ze er een tweede taal bij.

De pedagogisch medewerker gaat positief in op de taal die het kind gebruikt. De pedagogisch medewerkers reageren in hun eigen taal op de uitingen van de kinderen (bijv. "water in doen"- "*Ja hear, ik sil wetter yn de teepôt dwaan*"). Nieuwe ouders worden bij de intake geïnformeerd over ons tweetalig beleid. Ze ontvangen de brochure "Talen kleuren je leven!" met informatie over meertalig opvoeden, een taalgroeimeter die past bij de thuistaal-situatie en een "wolkoms" boekje. Op www.heitenmem.nl is onder het thema meertalich opfieden nog meer informatie te vinden.

De Petteflet wordt begeleid en ondersteund door het SFBO kennisintrum meertaligens jonge bern. Het kenniscentrum begeleidt ons om het taalbeleid vorm te geven op de groep en ondersteunt ons met meertalig materiaal. Een onafhankelijke provinciale visitatiecommissie beoordeelt ons op de kwaliteit van ons taal-pedagogische handelen. De Petteflet heeft op 1 maart 2022 niveau 1 en 2 behaald. Sinds februari 2023 voldoet het taalbeleid aan de eisen van niveau 3 van het Kwaliteitskader Fries in de Kinderopvang en hebben wij het certificaat 'Spelend een taal erbij' ('Boartsjendewei in taal derby') ontvangen. Het SFBO bezoekt de Petteflet structureel eens of tweemaal per jaar om het beleid vast te houden in de toekomst.

Privacy

De privacy van zowel ouders als kinderen wordt gewaarborgd. Kinderen worden, wanneer ouders dit aangeven, niet herkenbaar in beeld gebracht op onze website en op facebook. De vertrouwelijke informatie van het kind is alleen voor de leidsters en de betreffende ouders beschikbaar en ligt op een veilig afgesloten plek.

Verzekeringen

Kinderopvang De Petteflet heeft alle ter zake doende verzekeringen afgesloten. Ouders zijn verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP) af te sluiten. Als een kind schade veroorzaakt dan valt dit onder de AVP van de ouders.